

zen ismert rá. Ugy indult ide, azt várta, hogy a Szűzanya karjáról levált légyen a csecsemő. De ott volt! S nekik nem volt többé közük egymáshoz. Csendesen, a megcsalt ember döbbenetével kifordult. Hó hullott. Apró fehér buckák itt-ott meg amott, mintha a futó fehér lélek látomása imbolygott volna fel. Talán ott fenn, hosszú fehér inget adnak majd rá, megfésülik és mindenki megsimogatja, aki csak vele találkozik. Talán ott majd szeretik.

Kóborolt. A szél megcsavarta a havat csigavonalban és cserzett, csapdosott, amit ért. De ez jól volt. Egy lélek nem járt az uccán kívül. Megállt és kibontotta mellét, a tüzet oltani. Isten! Isten! Seszták, pohár, por, rongy, templom, halott! Ó, hogy a jég, a fagy, a tűz pusztítsa el ezt a tökbuta szennyes földet, Sesztákot, a poharát és minden anyát, banyát, szűzanyát! A fáradhatatlan rontó szemük pillantását, a szamar szapora lábukközét, a méltóságteljes ringó főnökríbancot! Mert mind, mind, mind, együtt, szövetkezve ölték meg őt!

Erre gondolt.

A főnöknő a gyanus csendre, majd a mozgásra megjelenik: — No, mi van Sesztákné?

Sesztákné felemelkedik: — Elmegyek.

— Azt megteheti, de a rongyot azt hagyja itt.

— Három inget viszek el.

— Megzavarodott?

— Nem.

— Az üzemből kivinni semmit nem lehet.

— Ez az enyém.

— Nem azon a három rongyon mulik Sesztákné, nehogy azt gondolja, de a fegyelmet megbontani nem engedem.

— Ez a három ing az enyém.

Sesztákné indul. A főnöknő bizonytalan mozdulatai tanácstalanságra vallanak. Sesztákné már a feljáromnál áll, amikor megfordul, miközben az ingeket meglöbögatja: — Ez az enyém. Mert ez a három ing, az én gyermekemé volt.

FALUDY GYÖRGY VERSEIBOL

SZICILIAI LÁTOMÁS

*Mit vallhatok neked ma, gyenge lélek
a fürdőről, melyet nevezni félek?
Viola még a bánat fátyla rajtam,
s lüktet az ajkam.*

*A parton, hol pirult a szirt az esttel,
egy pásztor állt, mezitlen, ifjú testtel,
mely oly keményen domborult az égen,
mint az aranyérem.*

*Hátán s csipője két konok karéján
megtört a nap, mint lány datolya héjján,*

s boldognak tánt, a szikla karcsú mellén,
mint üde hellén.

Kontúrja szép, oly szörnyű, szörnyű szép volt,
hogy glóriának rásimult az égbolt,
és oldalán, mint kigyó siklott válla
bronz vonalára.

Dacos farán is feltűnt néha-néha
a gög s a gúny egy illanó árnyéka,
minőt madár, ha messze-messze röppen,
rajzol a ködben.

Igy állt, lábát merev vonalba törve,
hogy nem mozdult, csupán gyöngyfényű körme,
mint felbukó s hullámban elhanyagló
tengeri kagyló.

Mindnyájunkat kivert a vak verejték,
s úgy néztük őt, mint szentet elveszett nép,
s karunk, amely a látomás után nyúlt,
elhalaványult.

Mert megsejtettük most a holtak titkát,
mit régről tudtak e mezők s e sziklák,
s mely itt kísért azóta örököszen
és görögössen.

És mint kit búne zord erői vonnak
bolyongni hév partján az Acheronnak,
hol bujtó láza terhétől gyötörten
jár tunya körben:

így tévelyegtünk tikkatag mögötte,
ki búsz szemünket, mint a lánc kötötte,
s egymás elől, mia megrogyott a térdünk,
lopva kitértünk.

De ő csak állt, bennünket meg se látva,
s az öblöt lesve, hol egy ősi bárka
az est skárlát borával megrakottan
szállt a habokban.

S a tenger is, mint sárga üvegrózsa,
kinyúlt és megfestette búcsuzóra
mézszínű haján a fürtök göndör élet
s vállai szélét.

S így hullt az éj reá, ki sok-sok őznek
nyomán maradt fíus mosolyú hősnek:
jelkép, melytől az ezredek remegnek,
gögs eretnek.

(Taormina, 1937 július)

EGY BOLTIVES SZOBARÓL ÁLMODOM...

Egy boltives szobáról álmodom,
 hol száz szilánkból lennék büszke egység
 és lépteimtől zengene a padlat.
 Köröttem kristályfényű, langymeleg lég,
 avítt ereklyék és oltáros ablak.
 Konok magányom néma lenne s ódon,
 tömény falak közt, hol szomszéd se szól át,
 búját zokogva és a tornyos órát
 velenős mór verné a kis komódon.
 Ajtómon torlasz lenne, cifrazárú,
 s a függönynél, hol gyenge szél szivárog,
 végignéznék, mint száműzött királyok,
 a vásáron, hol megrohadt az árú.
 Vén nénék álma közt az éjszakában
 élnék így, almák hűsítő szagában,
 s leanderem virulna, hosszúszerű.
 Szelíd sört innék, melyen könnyű hab forr,
 olvasgatnék, pipázva meg-megállnék,
 s a bolton járó sok tótágas árnyék
 futó során merengnék alkonyatkor:

jól tudva már, hogy minden egyremegy.

(Páris, 1939 augusztus)

A GYERMEKVÉDELEM KÉRDÉSE

Irta: HEVES RENÉE

A gyermekvédelem a modern idők kérdése. Az egyre fokozódó városiasodás, a feudális mezőgazdasági és kisipari társadalomból kifejlődő gyáripar felbomlasztotta a régi otthonokat, meglazította a családi, rokoni kötelékeket és előtérbe dobta a társadalom munkára még fejletlen rétegének, a gyermeknek a problémáját. Jóllehet a hűbéri rendszerben a gyermek sorsa már születésekor eldőlt s alig lehetett reménye a változásra, ha jobbágy- vagy polgár-családban látta meg a napvilágot, mégis jórészt állandósított volt ellátottsága s későbbi bekapcsolódása a termelő keretbe. A jobbágygyermek szülői irányítás mellett tört be a robotba. A fiú az állatok őrzésénél, a leány a kisebbek dajkálásánál, főzésnél, stb. kezdte a jobbágyélet tanfolyamát s már egész fiatalon részese az egész családot igénybevevő és holtig tartó munkafolyamatnak. Hasonló volt a gyermek helyzete és neveltetése a feudalizmus másik dolgozó osztályában, a polgárságban. Itt az otthon kereteiben zajlott le a család megélhetését biztosító termelőmunka, a gyermekek első életéveik után, mintegy beleszoktak későbbi mesterségükbe s ha némelyik gyermek nem az apa foglalkozását folytatta, mint tanuló egy másik mester otthonába il-